

ДЕСЕТ ПЕСАМА¹

ТЕШКО ДА СЕ НАЂЕ СИВИ АНЂЕО НА СИВОМ НЕБУ

1.

Два плава телашца на плавом небу –
Са земље се Чвирикови не виде.

Два телашца ватрена на сунцу –
Са земље се Чвирикови не виде.

Две сребрне сенке на месечевом телу –
Са земље се Чвирикови не виде.

2.

Две грудвице у пени океана –
С месеца се Чвирикови не виде,

Два зрачка у сјају светлости и снега
Са звезда се Чвирикови не виде,

Два залутала Демијурга:
У ватри су руменој и враној
Они – дорат и враница.

¹ Из збирке Олга Мартынова, *О Введенском. О Чвирике и Чвирке. Исследования в стихах*, Серия „Русский Гулливер“, М.: Центр современной литературы, Москва, 2010.

КО ШТА ГОВОРИ

*Wenn nicht mehr Zahlen und Figuren
Sind Schlüssel aller Kreaturen
(Novalis)²*

1.

Календар каза: Жар јесењег лишћа!
Није ли стидно то изустити?
Понови: Да. „Безлисних.“ „Јесен.“ „Шкрге.“
Не, не – говорио је, а шума певала: фијутити.

Кад проструже се бакар копита на змији,
Плива оседела риба ка стени,
Отвори трошну њушку и каже (али не мени),
Оно што рибе говоре, на сувом се пробудивши:

2.

Бог каза гаврану: А да играмо
„Новалис“, „лептир“, „цвет“?

Ако су само бројеви и облици
Ко то гата у кобилицу птици?
И за кога ми овде летимо?

Зар да кажем папагају, оном ученом:
„Новалис“, „лептир“, „цвет“?

Ипак облици и бројеви чини се
О бапској рими „обрамица“ висе
Без геометрије и сврхе лете

Ето, и ту се папагаји испамете!

² Једном, кад бројке и знамења / не буду кључ за сва створења (Новалис). (Прим. прев.)

КРОЗ ОТВОРЕНО ОКНО УСКОЧИ МИРИС ЈОРГОВАНА

Кроз отворено окно мирис јоргована ускочи –
Дача.

Мислим на Чвирика и Чвирку –
Већ тада су одредили тонове,
А да ништа не знају, не значе.

Вук три пута запева „мијау“,
клатнасти сат прождре минуте.
Мук папева при тут „вијау“,
Минуте прождреше клатнасти сат.

Мрежа, лакат, сандалица,
глежањ, зглоб, палица.

Ч – чв – чви
р – ри – рик
(Чвирку *шако* дозива Чвирик)
Минуте капљу у компот.

Воланчић: горњи лук + (што ли га нема?) + доњи лук
Само је једна нога у клатна, неко би рекô.

Али ја велим: на дугом врату (испод) је глава – доњи лук.

А све то скупа је – ôко летњиковца.

Замисли, узмимо на пример лонац:
Данас се ту кува пекмез
Сутра се ту бели платно.
Тако је код људи то:
Навикнеш се на њих,
Видиш – да су фолирање
И пелуд ливадни.
(Тако је *говорила* Чвирка).

Мирис јоргована искочи кроз окно
Оста соба – сама, тамна, надмена,
Као фотографија, не на
Као клатнасти сат, на не, но...

И само на тапету вечитост – бестидна, окрвављена.

ПАВШИ СА БИЦИКЛА

Павши са бицикла, изненада знаш:
између тебе и света је – месо,
тако танано, тако хировито,
да је грубој и истрајној души
оно сáмо прекор.

И знаш да си небитан
небу, шуми, пољу,
огледало као да си, шта ли –
тад замисли ОГЛЕДАЛО,
где одрази су на почетку мутни,
затим сасвим нејасни,
кад бризну по вољи,
као рибе из базена,
као мољци из баште
као облаци са неба,
као капљице из облака,
као кад свуда око Аронсона³
све заблешта, згасну.

³ Леонид Аронсон (1939–1970), лењинградски песник, погинуо у удесу (вероватно самоубиство) приликом путовања у Централну Азију.

ПТИЦЕ БРИЈУ ПАЗУХЕ ПРЕД НОВЕМБАРСКЕ ПРАЗНИКЕ

Усахла серпентина давно трулог лимуна,
сто са иверима и чворовим очима.
Млади гладни инсект у пукотини.

Ал' то нико не види.

А ту су још и птице, па нека су и врапци –
кљун, перје, пазуси.
Кљуновима пазухе мију као да их брију.

Ал' пазухе тек давно нико не види.

(Не)ви(д)ни сан пернатих певача
Јутру остају сањаног славља остатака остаци.
Голе птице у кавезима, дакако да лете,

Ал' полет њихов нико не види.

Лимунова кора у плесни – лабрадорски камен,
ко испусти је ту на столу летњиковца,

дође ли по њу да нађе лабратора?

Сок јесењег дрвећа – све оскуднији дар
толиких умећа – коме?

ЧЕТИРИ ДУГЕ МИНУТЕ

1.

Четири дуге минуте
смејала се ластавица у сну (*овде су ноћи крајике*)
и мрмљала и испод крила се знојила,
затим уздахнула, послом одлетела.

- својим полукругом секли су ваздух пупавци
- (*јуј*),
- јутро као грудва сира нестало без датума
- (*као фијук*).

Четири дуге минуте
киша показивала и повлачила канџе,
а Чвирик ослушкивао: *ла-ла-ла*,
музика падала с лишћа на лишће,
падала и клизила (*џројадала*).

- време је да се открије ко је Чвирик:
- у њег' није пристојног одеда.
- тик-тик, каже птица, друга одговара: *чирик*,
- *ајд ми сад кажи шћа Чвирка себи умишља?*

2.

Ал' је чињеница да Чвирик није птица.

3.

Он би нешто да забележи
и гле свеска се у прах претвори.
дуга минута три –
и свеске нема ти.

За два минута – распала се шума,
постала отпад, прах, голоћа.
Минут један планини (*не*) требало је,
да у језерце пролије висове своје.

Ал' Чвирик сáм тај минут је.

4.

– Ох, Чвирик, кад се ја, насмејана сенка бојазна,
склизнем у свет овај, за крв и месо који створисмо (*чудно је њо*),
и узлетим уз дрвеца обронке с оним у кори закључаним им животом...

– Ох, Чвирка, не мисли на то, напустићемо тад ове крајеве.

– Ох, Чвирик, реци: заиста?

– Чвирка, ох, моја Чвирка!

Птице слушале и засмејале се: *хе-хе*.

0.

И нема минуте те,
и нема минуте ниједне,
ни треће ни четврте,
ни прве ни друге.

ЗЕМАЉСКИ ЖИВОТ ЧВИРИК ЗАМИСЛИ

Земаљски живот Чвирик замисли.
И шта да се каже? Изгледа да успело му је.

Но Чвирка му овако рече:

– Ја венем овде,
Хајде да вратимо се.

И Чвирик се над Чвирком сажали.

ЧВИРКА СЕ БОЈИ

Лето је одлетело
на метли ненаговештеној,
нижу светлост појело и стало
као посуда пуна бобица на сто.

Фењер се од њихања ужасава
вече се пругама исцртава,
а речица-млечица успорава,
а мрки гај би да се успава.

Танке прозирне кружиће,
ветра шкрге-пловчиће,
удахњује гај. Јесен
у реци греје прстиће.

Крава виме умила,
прошетавши се реком,
појела реч, појела напречац,
појела грм пауку преко.

Сахне маца са двора
у прашни облак се девастира.
Под белим шеширом сатира
Анти-Чвирик: та-ра-ра.

ЧВИРИК У РАТУ

Још не погинух
Сред туђе родине ове.
Још ме и запад и исток
У походе зове.

Мој ратни труд –
Наопаки круг.
Мој рођени брат –
Наопаки враг.

Мој враг је жар, мој брат жар,
„Ти шаку своју пригуши –
Каза друг мој Зар-Зар –
Ти жар те мете угуши!“

Застреће ми жар Зар-Зар
Застреће шапатам: дар-дар,
И ову шаку сажећи ћу
Жар мете пламтеће згарићу.

И доћи ће птица године
До ове туђе родине.
И на исток ће и запад
Друг мој да замине.

ЧВИРКА РАЗГОВАРА СА ВИЛИНИМ КОЊИЦЕМ ДОК ЈЕ ЧВИРИК У РАТУ

Вилин коњицу, зашто још летиш,
По готово потпуној тами,
Невидљиве шупљике лепиш
У скритој у времену јами.

– Ох, Чвирка, летим и нестанем,
Скоро те сам на небу сен,
Сољу избијам из таме,
Ал' да се успокојим не...

– Вилин коњицу, у беспространству
Док Чвирик те цртао мој,
Мислио је о малом братству
Неизвесних ти огледала безброј.

– Ох, Чвирка, тог одраза беше
Мени на крилима прегршт,
Како је бедно што сам ти ето
Да ишта о томе кажем невешт.

(С руској ђрревела **Верица Тричковић**)